

2. Сарнацький Петро Леонтійович. Нетрадиційні кормові культури / П. Л. Сарнацький, Ю. В. Видрін, І. П. Чумаченко. – К. : Урожай, 1991. – 138 с.

СТАВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ ДО МЕТОДІВ НЕСПЕЦИФІЧНОЇ ПРОФІЛАКТИКИ COVID-19

Шевченко О.С., Шевченко В.Г., Лагутенко О.Т.

Європейське співтовариство з охорони праці, Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова,
м. Київ, Україна

oleksandr271198@gmail.com, shevchenko-valentina@bigmir.net,
lagytenkoot@ukr.net

Ключові слова: COVID-19, неспецифічна профілактика.

Вступ. Поява нових захворювань, наприклад, COVID-19 та його штамів «Дельта», «Омікрон», виникнення епідемій впливає не тільки на функціонування медичної служби, але і на інші сфери життя людства. У зв'язку зі зростанням показників захворюваності, на певних територіях при погіршенні епідеміологічної ситуації запроваджуються карантинні заходи (заборона на подорожі до інших країн, переведення закладів освіти на дистанційний режим роботи або запровадження змішаної форми навчання, обмеження у проведенні масових заходів, у перевезенні пасажирів та ін.) [1, 2]. Також активно проводиться вакцинація населення спеціально створеними вакцинами проти вірусу COVID-19, що є специфічним методом профілактики. Всі ці обставини призвели до виникнення нових підходів у навчальному процесі, зокрема впровадження змішаного навчання у закладах фахової передвищої та вищої освіти за рекомендацією Міністерства освіти і науки України [3]. Під час змішаної форми навчання, в аудиторіях та в інших місцях важливо дотримуватися заходів неспецифічної профілактики для запобігання інфікування і поширення коронавірусної інфекції. Отже, метою нашого дослідження було з'ясувати ставлення студентів до неспецифічної профілактики.

Матеріали та методи. Виконання даного дослідження здійснювалось серед студентів природничо-географічної освіти та екології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Опитування проводили за допомогою програмного забезпечення Google Forms. Застосовувались аналітичний та статистичний методи.

Результати та їх обговорення. Для проведення дослідження було розроблено анкету, до складу якої увійшло 12 питань. Частина анкети містила питання, спрямовані на визначення віку, статі, курсу та спеціальності опитуваних студентів. В анкетуванні прийняли участь 57 осіб. Серед опитаних найбільше осіб у віковій групі «20 – 22 роки» (47,2%), а найменше – у віковій групі «старше 25 років» (9,7%). За статтю серед опитаних переважають жінки – 61,8%. В опитуванні найбільше прийняли участь студенти 2-го курсу (29,5%), а найменше – студенти 4-го курсу (8,9%). Серед опитаних найактивнішими

виявились студенти, які навчаються за спеціальністю туризм (32,3%), також в опитуванні брали участь студенти-географи (23,1%), студенти-біологи (16,4%), студенти-хіміки (14,9%) та студенти-екологи (13,3%).

Другий блок анкети стосувався питань користування методами неспецифічної профілактики під час COVID-19. Відмітимо, що 100% опитаних користуються засобами індивідуального захисту (ЗІЗ), найбільш популярним видом ЗІЗ є маска (табл.1).

Таблиця 1

Результати опитування стосовно неспецифічної профілактики

№	Питання	Варіанти відповідей	Відповіді (%)
1	Якими засобами індивідуального захисту ви користуєтесь?	Маска	100,00%
		Рукавички	7,3%
		Антисептик	67,2%
		Не використовуюю ЗІЗ	0%
2	У яких ситуаціях ви користуєтесь засобами індивідуального захисту?	Завжди поза межами дому	39,6%
		У транспорті	81,4%
		У закладах громадського харчування	5,9%
		Під час відвідування закладів торгівлі	100%
3	Які заходи ви відвідували з початку пандемії?	Спортивні змагання	24,6%
		Релігійні заходи	11,4%
		Розважальні заходи	53,8%
		Всі вище зазначені	0%
		Жоден	10,2%
4	Яка на вашу думку форма навчання є більш прийнятною під час пандемії?	Очна	28,7%
		Дистанційна	61,9%
		Змішана	10,4%

Це, зокрема, можна пояснити тим, що в Україні одним із профілактичних заходів проти коронавірусу є дотримання маскового режиму, за його порушення призначено штраф. 100% респондентів користуються ЗІЗ під час відвідування закладів торгівлі та 81,4% користуються у транспорті. На розважальних заходах були присутніми 53,8%, а 10,2% опитуваних намагались уникнути великої кількості контактів і взагалі не відвідували з початку пандемії ані спортивні, ані релігійні, ані інші масові заходи.

Щодо форми навчання, то більшість студентів вважає, що ефективною під час пандемії є дистанційна (61,9%). За очну та змішану проголосували відповідно 28,7% та 10,4%.

Висновки. Отже, застосування простих методів неспецифічної профілактики під час пандемії ні у кого з досліджуваних респондентів не викликало заперечень. Використання засобів індивідуального захисту органів

дихання, соціальне дистанціювання, перехід на дистанційну або змішану форму навчання та інші заходи, які проводяться для профілактики гострих респіраторних вірусних інфекцій, запобігають їх поширенню.

Перелік посилань:

1. Андрейчин М.А., Ничик Н.А., Завіднюк Н.Г., Йосик Я.І., Іщук І.С., Івахів О.Л. COVID-19: епідеміологія, клініка, діагностика, лікування та профілактика. *Інфекційні хвороби*. 2020. № 2(100). С. 41-55. DOI: 10.11603/1681-2727.2020.2.11285.

2. Посібник з профілактики та лікування COVID-19. URL: <https://healthcenter.od.ua/wp-content/uploads/2020/04/posibnyk-covid-19-ukraine.pdf> (дата звернення 27.01.2022).

3. Рекомендації щодо впровадження змішаного навчання у закладах фахової передвищої та вищої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2020/zmyshene%20navchanny/zmishanenavchannia-bookletsreads-2.pdf> (дата звернення 25.01.2022).

ІНТРОДУКЦІЯ *HERNIARIA GLABRA* L. В УМОВАХ ДОСЛІДНОЇ СТАНЦІЇ ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН ІАП НААН

Шевченко Т.Л., Глущенко Л.А

Дослідна станція лікарських рослин Інституту агроекології і природокористування НААН України, 37535,

с. Березоточа Лубенського району Полтавської області, Україна

ukrvilar@ukr.net , L256@ukr.net

Ключові слова: інтродукція, морфо-біологічні особливості *Herniaria glabra* L.

Вступ. За даними Всесвітнього фонду захисту дикої природи (World Wild Fund, WWF), за останні 50 років агрегований індекс «живої планети» (the Living Planet Index) у світі зменшився на 68%. Для регіонів Європи та Центральної Азії цей показник є нижчим – 24%, однак це лише завдяки успішній політиці збереження біорізноманіття. Попри обмежені дії у напрямі збереження біорізноманіття країн Східної Європи, для України зміна клімату може зумовити збіднення видового складу рослин на 8%, а тварин – на 10% [1]. Найбільшим чинником втрати біорізноманіття для України є зміни у землекористуванні, в тому числі екстенсивне збільшення площі орних земель, екстенсивне тваринництво, а також надмірне використання засобів захисту рослин, мінеральних добрив та органічних речовин [1,2].

Аналіз поширення лікарських видів в Україні свідчить про стійку тенденцію до скорочення їх природних ареалів і запасів сировини, а для розроблення та випуску нових вітчизняних фітопрепаратів необхідна стабільна сировинна база. Процес збагачення арсеналу сучасної фітотерапії відбувається